

SÄRSKILD SAMMANSTÄLLNING

DETALJPLAN FÖR CENTRALA MALMBERGET
Etapp 1, Kvarteret Entitan, Duvkullan m.fl.

SÄRSKILD SAMMANSTÄLLNING ENLIGT MILJÖBALKEN

Enligt Miljöbalken (6 kap 16 §) ska miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter från samråd beaktas innan detaljplan antas. När en detaljplan har antagits ska kommunen i särskild sammanställning redovisa:

1. Hur miljöaspekter har integrerats i planen.
2. Hur miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter från samrådet har beaktats.
3. Skälen till att planen antagits i stället för de alternativ som har övervägts.
4. De åtgärder som avses vidtas för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som planen medför.

Den särskilda sammanställningen ska vara tillgänglig för samrådskretsen.

SAMRÅD OCH GRANSKNING

Detaljplaneförslaget daterat 2019-04-07 har varit på *samrådsremiss under tiden 3 juni till och med 3 september 2020*. På grund av rådande pandemi fanns möjlighet att boka in enskilda samrådsmöten med kommunens tjänstemän och politiker mellan den 18–19 augusti 2020. Ett samrådsmöte hölls den 18 augusti 2020 klockan 15.00 i rum 3, Gällivare kommunhus.

Kungörelse har förts in i ortstidningarna NSD och Norrbottens Kuriren och anslagits på kommunens anslagstavla inför samråd. Handlingarna har skickats till kända sakägare samt berörda statliga och kommunala myndigheter för att samla in information, önskemål och synpunkter som berör planförslaget. Handlingarna har även funnits tillgängliga för allmänheten på samhällsbyggnads- och teknikförvaltningen samt på kommunens hemsida (www.gallivare.se/detaljplan) under samrådstiden.

Rubricerad detaljplan med tillhörande handlingar har varit utställd *för granskning under tiden 12 oktober till och med 12 november 2020*. En underrättelse har anslagits på kommunens anslagstavla och funnits tillgänglig under granskningstiden på kommunens hemsida. Planhandlingarna har varit tillgängliga för granskning på samhällsbyggnadsförvaltningen i Gällivare, samt på kommunens hemsida www.gallivare.se/detaljplan.

Meddelande om var handlingarna finns tillgängliga och innehållet i underrättelsen har skickats till samtliga kända sakägare samt berörda statliga och kommunala myndigheter. Länsstyrelsen och Lantmäteriet har även fått planhandlingarna skickade till sig via mail.

Under planprocessen har synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen inkommit. Dessa har arbetats in i planbeskrivning och miljökonsekvensbeskrivningen.

Redovisning av hur synpunkterna på miljökonsekvensbeskrivningen från samråd och granskning har beaktats och ändrats i samtliga planhandlingar har sammanfattats nedan:

- Ny information gällande utformning, innehåll, användning och tidplan för miljözon har adderats.

- En ny bedömning kring planalternativets konsekvenser för riksintresset för kulturmiljö har gjorts.
- Förtydliganden har gjorts att tillfälliga upplag för rivning och markarbeten får förekomma under genomförandetiden men att de inte är undantagna för lov.

Redovisning av hur miljöaspekterna integrerats i planen sammanställs nedan.

RIKSINTRESSET FÖR KULTURMILJÖ

Inkomna synpunkter

Länsstyrelsens yttrande i samrådet ifrågasätter bland annat miljöbedömningen av riksintresse för kulturmiljö. I samrådshandlingen görs ställningstagandet att planalternativets etablering av miljözonen *mildrar* planens negativa inverkan på kulturmiljön. Länsstyrelsen menar att detaljplanens inverkan på den fysiska kulturmiljön på platsen (med bland annat märkesbyggnader som Focushuset och Nordan) är lika stor och oåterkallelig även om det som rivs dokumenteras.

Revideringar

I granskningshandlingarna görs revideringar. Under miljöeffekten *Riksintresse för kulturmiljö* görs ett nytt ställningstagande att planförslagets inverkan, trots dokumentation och etablering av en miljözon som gestaltar den värdefulla kulturmiljön, medför påtaglig skada för riksintresset.

Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med aktuell information utifrån framtagen utformningsplan (AFRY, 2020).

Önskvärda skyddsåtgärder enligt mkb

Riksintresset för kulturmiljö är en miljöeffekt som följs upp i och med gestaltningen och utformningen av miljözonen i planområdet.

Integrering i planen

Planbeskrivningen kompletteras med aktuell information utifrån framtagen utformningsplan (AFRY, 2020).

Uppföljning

Utformningen av miljözonen i centrala Malmberget ska ske med hänsyn till platsens tidigare funktion i samhället. Det ska tydliggöras att området tidigare har fungerat som ett centrum. Baserat på kulturmiljöanalysen (Tyréns, 2017) har valda landmärken valts ut som särskilt viktigt att belysa.

STÖRNINGAR I NÄROMRÅDET

Inkomna synpunkter

Yttranden inkommer under samrådet kring störningar i och i nära anslutning till planområdet under genomförandetiden. Länsstyrelsen menar att rivningsarbeten inte bör påbörjas förrän människor flyttat från planområdet och om det ändå sker, ska än mer hänsyn tas vid utförandet av arbetena än i de handlingar föreslagna skyddsåtgärder.

Privatperson och Landahls advokatbyrå inkommer med yttranden som berör de störningar som kan komma att ske på verksamheter inom planområdet under genomförandetiden.

Länsstyrelsen uppmärksammar att det är viktigt att belysa hur kvaliteten på dricksvattnet säkerställs i samband med att ledningar blindas vid avvecklingen.

Ett yttrande från Miljö-bygg-och räddningsnämnden uppmärksammar att det finns osäkerhet i bedömningen av planens avsikt gällande upplag.

Revideringar

I miljökonsekvensbeskrivningen adderas upplysning att boende inom och direkt anslutning till planområdet kan temporärt få försämrade dricksvattenkvalitet på grund av mindre omsättning i ledningsnätet.

Förtydliganden görs i miljökonsekvensbeskrivningen att tillfälliga upplag för rivning och markarbeten får förekomma under genomförandetiden men att de inte är undantagna för lov.

Önskvärda skyddsåtgärder enligt MKB

Vid rivning och sanering av byggnader inom planområdet följer LKAB Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15). Rivningsarbetet ska begränsas till dagtid för att minska bullerstörningarna. I denna ges vägledning om skyddsåtgärder, begränsningar och försiktighetsmått vad gäller störning av buller till omgivningen under avvecklingstiden.

Integrering i planen

I planbeskrivning adderas upplysning att boende inom och direkt anslutning till planområdet kan temporärt få försämrade dricksvattenkvalitet på grund av mindre omsättning i ledningsnätet.

Förtydliganden har gjorts att tillfälliga upplag för rivning och markarbeten får förekomma under genomförandetiden men att de inte är undantagna för lov.

Uppföljning

Innan rivningsarbeten påbörjas gör LKAB miljöinventeringar och rivningsplaner vilka innehåller hantering av avfall och farligt avfall, utredning av lämpliga utfartsvägar och övergripande strategi till att mildra störningar för närboende. Dessa delar behandlas också i den ansökan för rivningslov som görs hos Gällivare kommun.

Den succesiva avvecklingen av planområdet kan innebära att de som bor kvar kan

temporärt få försämrad dricksvattenkvalitet på grund av mindre omsättning i ledningsnätet. LKAB och Gällivare kommun har en gemensam avvecklingsplan för vatten- och avlopp i Malmberget där dricksvattenfrågan hanteras och åtgärder sätts in vid behov.

Under rivningsarbetet kommer gatunätet att trafikeras av tung trafik. I och med detta är det viktigt att säkerställa säker passage och trafikmiljö för människor som rör sig kring området.

MARKFÖRORENINGAR

Inkomna synpunkter

Inom planområdet finns två kända föroreningspunkter vilka behandlas under miljöaspekten *Markföroreningar*.

Inga synpunkter inkommer.

Revideringar

Inga revideringar görs.

Önskvärda skyddsåtgärder enligt mkb

Eventuella skyddsåtgärder, i form av kartläggning och sanering, för att förhindra spridning av föroreningarna ska hanteras i samband med rivningslov och/eller rivning. I det fall saneringar bedöms krävas ska det säkerställas att föroreningar inte sprids till recipient (mark, luft eller vatten) så att konsekvenserna av rivningen minimeras.

Integrering i planen

Information gällande förorenade områden redogörs i planbeskrivning.

Uppföljning

I och med rivningslov undersöks marken ytterligare och eventuella föroreningar i mark och byggnader kommer omhändertas enligt gällande bestämmelser och riktlinjer.

SKÄLEN TILL VARFÖR PLANEN HAR ANTAGITS ISTÄLLET FÖR ALTERNATIVA LOKALISERINGAR

Gällivare kommun och LKAB har via ett samarbetsavtal (2012) kommit överens om att den nuvarande markanvändningen inom stora delar av Malmbergets tätort måste upphöra och användningen ändras till industrimark för gruva. Alternativa lokaliseringar för gruvindustri har inte varit aktuella då gruvverksamheten orsakat påtagliga skador på tätorten. Sådana skador är såväl direkt fysiska och ekonomiska skador på fast egendom som skador för tätortens innevånare i form av försämrad boendemiljö och den oro som närheten till gruvverksamheten medför.

Miljövillkoren (Mark- och miljödomstolen, 2015-05-19) med uppsatta gränsvärden för gruvverksamheten utgör skäl till att ändra markanvändningen inom planområdet till industriändamål. Idag riskerar gränsvärdena i miljövillkoren att överskridas vilket betyder att markanvändning för bostäder inte är lämpligt.

Det inte heller länge lämpligt att bedriva verksamheter i Malmbergets centrum, på grund av gruvverksamhetens påverkan på planområdet genom de rivningar som planeras och pågår inom området, störningar i form av buller och vibrationer som uppkommer genom gruvverksamheten och med ett centrum som töms både från boende och verksamheter.

En permanent miljözon kommer att anläggas inom en del av planområdet. I och med etableringen av denna ska gestaltningen och utformningen bidra till att mildra de negativa konsekvenserna som detaljplanen har på enskilda intressen. Miljözonen ska utgöra ett fysiskt utrymme i Malmberget där människor kan bearbeta och till viss del behandla den förändring som sker i samhället.